

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	9 februari 2023
Zaaknummer	Z2022-00000879	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2022-00007128	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	10 november 2022	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	Voorschriften bij de ontheffing Voorgeschreven maatregelen Locatie plangebied Locaties aangetroffen nestplaatsen		

Els & Linde B.V. heeft namens Stichting Portaal een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Groen van Prinstererstraat in Utrecht (hierna: het plangebied) en heeft zaaknummer Z2022-00000879.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van de gierzwaluw.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 maart 2024.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op groot onderhoud, waaronder vervanging en isolatie van de daken, aan de woningen in het plangebied. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gierzwaluw (*Apus apus*) voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 maart 2024.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 20 januari 2023 heeft u de aanvraag aangevuld.

2.3 Toetsingskader

De gierzwaluw is beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gierzwaluw (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover aan dat er geen alternatieven zijn die minder effect hebben op de aanwezige soorten. Het dak moet worden vervangen en geïsoleerd. Er zijn geen andere technieken beschikbaar voor isolatie van het dak, waarbij minder effect op beschermde soorten zal optreden. Aan een binnenzijde isoleren is geen redelijk alternatief, omdat daarmee het dak niet wordt vervangen. Niet isoleren betekent dat het energieverbruik niet afneemt en geen bijdrage wordt geleverd aan het rijksbeleid met betrekking tot energie en klimaat. Ook lost dat niets op voor de noodzakelijke vervanging van het dak.

Verder is de ingreep locatiegebonden en zijn alternatieve locaties daarom niet aan de orde. Er zijn geen redelijke alternatieven voor de werkwijze en planning die minder effect hebben op de aanwezige soorten, als de voorgeschreven maatregelen worden nageleefd. Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periode van de soort en er worden voldoende compenserende maatregelen getroffen.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangegeven dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid".

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

In het belang van de volksgezondheid

Aangegeven belang

In het activiteitenplan en de aanvullingen hierop heeft u aangegeven dat de woningen binnen het plangebied worden verduurzaamd. Met een energieberekening heeft u onderbouwd dat de energielabels van de woningen verbeteren van energielabel D-G naar energielabel A of A+.

Beoordeling van het aangegeven belang

Uit uw onderbouwing en de energieberekening blijkt inderdaad dat de woningen door de werkzaamheden duurzamer worden.

Verduurzaming door renovatie

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit zorgt voor een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen. Een lagere uitstoot van broeikasgassen leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de verduurzaming van bestaande woningen ook bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor de volksgezondheid. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soort: gierzwaluw

De gierzwaluw is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn drie nestplaatsen vastgesteld. De nesten bevinden zich onder de nokpannen van de huisnummers 5, 15 en 30 in de Groen van Prinstererstraat.

Staat van instandhouding

In de broedperiode is de gierzwaluw een algemeen voorkomende soort in Nederland, waarbij ze voornamelijk in stedelijk gebied talrijk aanwezig kunnen zijn. De aantallen en aantalsontwikkelingen van gierzwaluwen zijn momenteel onduidelijk. Er wordt geschat dat het aantal broedparen tussen 45.000 en 70.000 ligt. Over de afgelopen jaren lijkt de broedpopulatie van de gierzwaluw enigszins afgenomen. De landelijke staat van instandhouding wordt door Sovon momenteel beoordeeld als gunstig. In Utrecht zijn verspreid over de gemeente meldingen en waarnemingen van de gierzwaluw bekend. Gelet op de waarnemingen tijdens het onderzoek is er zeer waarschijnlijk een gezonde populatie van de gierzwaluw aanwezig in Utrecht. Landelijk is er een licht negatieve trend voor de populatieomvang van de gierzwaluw. Zeer waarschijnlijk geldt dat ook voor Utrecht.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soort

De werkzaamheden zullen drie nestplaatsen van de gierzwaluw vernielen.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en/of compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben (een deel van) de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en/of compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

De werkzaamheden met effecten op de gierzwaluw worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de soort. Het broedseizoen van de gierzwaluw loopt van half april tot half augustus. Wij hebben in een voorschrift opgenomen dat de werkzaamheden buiten deze periode moeten worden uitgevoerd.

U plaatst voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. Over het type nestkast dat geplaatst moet worden hebben wij een voorschrift opgelegd. De permanente alternatieve verblijfplaatsen zijn beschikbaar voordat de gierzwaluw terugkomt uit het zuiden.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de gierzwaluw. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Els & Linde B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Portaal;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

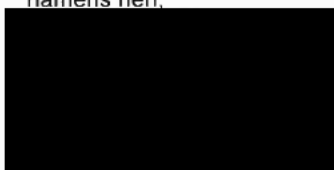
3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de gierzwaluw, dat loopt van half april tot half augustus. De genoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en afhankelijk van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden. Ook per broedpaar kan de voortplantingsperiode verschillen. Een ecologisch deskundige dient het plangebied voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij te verklaren.
12. De permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gierzwaluw moeten, volgens het Kennisdocument Gierzwaluw, voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - een minimum bodemoppervlakte van 15 x 25 centimeter en een minimum hoogte van 13 centimeter;
 - een invliegopening van maximaal 2 centimeter boven de bodem (van binnen gemeten);
 - een invliegopening van 7 centimeter breed en maximaal 3,5 centimeter hoog;
 - een invliegopening die asymmetrisch is aangebracht, zodat er een donkere hoek in de nestgelegenheid ontstaat;
 - de aangeboden vervangende nestgelegenheid moet bij voorkeur van voldoende duurzaam materiaal zijn en op een voldoende duurzame wijze worden bevestigd.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

13. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Voor de broedtijd worden wel permanente voorzieningen aangebracht voor de gierzwaluw op gevels waar de soort niet is vastgesteld. Er worden drie clusters van 5 nestkastjes opgehangen. Daarnaast wordt op zo kort mogelijke afstand van de nestplekken (na de broedtijd) nestplekken hersteld.

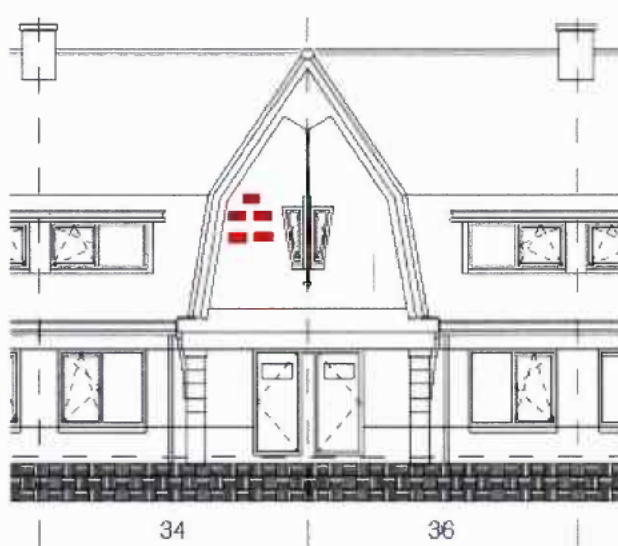

Potentiële locatie van de extra nesten (groen) en de locatie van de nestkastjes nabij de huidige nesten (blauw)

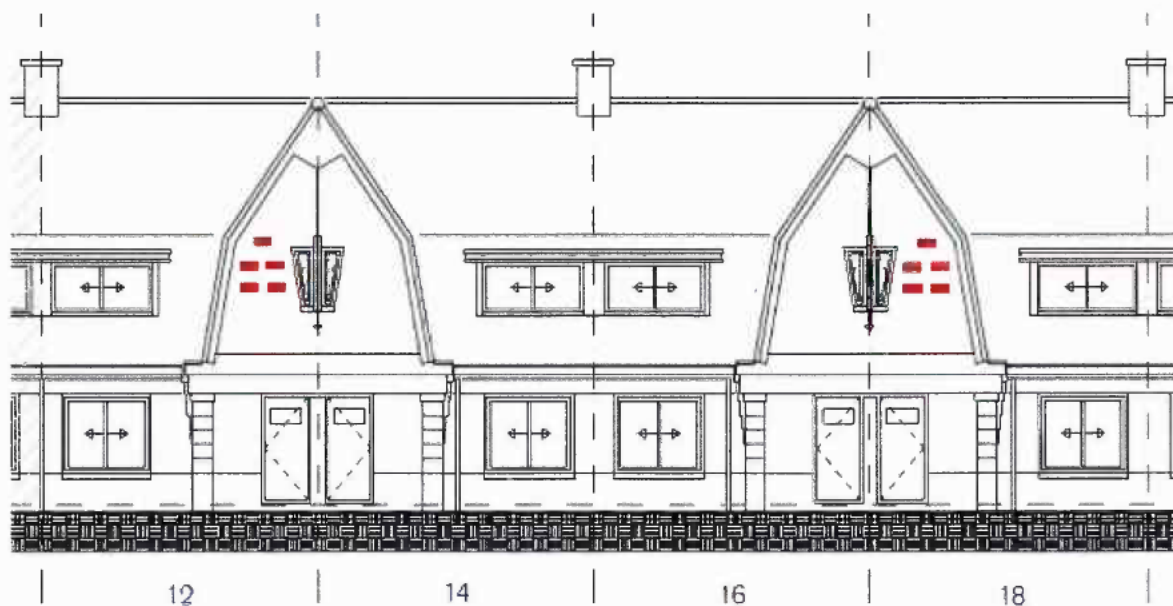
(bron: "Activiteitenplan Groen van Prinsterenstraat Utrecht" van 10 november 2022)

De gierzwaluwkasten worden in clusters van 5 opgehangen op een gevel die niet in de volle zon staat, dus een oostgevel. De kastjes worden tegen de dakrand opgehangen. Er is dan een vrije valruimte van ruim meer dan 4 m.

Positie inbouwkasten:

Groen van Prinsterstraat

Abraham Kuijperstraat

(bron: aanvullingen van 20 januari 2023)

Bijlage 3: Locatie plangebied

De locatie van het complex aan de Groen van Prinsterenstraat met de locatie van de nesten (licht blauw buiten de invloedssfeer).

(bron: "Activiteitenplan Groen van Prinsterenstraat Utrecht" van 10 november 2022)

Bijlage 4: Locaties aangetroffen nestplaatsen

Legenda

- Broedvogels
- Gierzwaluw
- Overvliegend
- Roepend
- Nest-indicerend gedrag
- Nestlocatie
- Huismus
- Ter plaatse
- Roepend / baltsend / zingend
- Overige vogels
- Ekster
- Nestlocatie
- Kauw
- Nestlocatie
- Heggenmus
- Roepend
- Plangebieden

De weergegeven symbolen slaan voor het waargenomen gedrag en zijn niet indicatief voor het aantal dieren.

Opdrachtgever: Stichting ponsa
Projectnummer: 21358
Datum: 14-07-2022

Regelink

Ecologie & Landschap

0 10 20 30 40 m

(bron: "Onderzoek huismus, gierzwaluw en vleermuizen Kuijperstraat e.o. Utrecht" van 30 augustus 2022)